

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

04.08.2016 № 05-1483

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради
України

Парубію А. В.

Щодо результатів аудиту
ефективності

Шановний Андрію Володимировичу!

Рахункова палата розглянула Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Державному комітету телебачення і радіомовлення України на випуск книжкової продукції за програмою "Українська книга", й інформує.

Протягом останніх п'ятнадцяти років **не приділялося належної уваги підтримці національного книговидання** як дієвого інструмента формування національної свідомості громадян України.

Діючі на сьогодні механізми фінансової, податкової, митної та інших видів державної підтримки вітчизняного книговидання не забезпечують конкурентоспроможності української книжки на вітчизняному ринку.

У торговельній мережі представлений **невеликий асортимент вітчизняної видавничої продукції. Доступ громадян до книги, як джерела знань та культури, обмежений.** Зменшилися сукупні і середні тиражі вітчизняної видавничої продукції, особливо технічної, спеціальної, наукової та навчальної літератури.

У 2015 році в Україні надруковано менше однієї книжки на одного жителя. Мережа розповсюдження книжкової продукції фактично зруйнована. Як наслідок, більше 70 відс. книжкового ринку України займає завезена з Російської Федерації російськомовна друкована продукція. Процес завезення і продажу в Україні російських книг залишається неконтрольованим, більшість їх є контрафактними, часто антиукраїнської спрямованості.

За бюджетною програмою "Випуск книжкової продукції за програмою "Українська книга" Державним комітетом телебачення і радіомовлення, як

головним відповідальним центральним органом виконавчої влади, **не було в достатній мірі забезпечено належного стану використання коштів державного бюджету. У ряді випадків ці кошти використовувалися нерезультативно, непродуктивно та неекономно.**

Спрямування коштів з державного бюджету на випуск книжкової продукції та їх використання у 2014–2015 роках в загальній сумі 67236,5 тис. грн, так само, як і у попередні роки, здійснювалося без належних розрахунків та обґрунтувань потреби, нормативного визначення відповідних критеріїв, часто суб'єктивно.

Програми "Українська книга", на яку щорічно посилається Держкомтелерадіо в бюджетному запиті за КПКВК 1701110, фактично не існує. Термін дії попередньої програми "Державна програма розвитку національного книговидання і преси на період до 2000 року", затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.1995 №1057, закінчився у 2000 році. У 2010 році Кабінетом Міністрів України було заблоковано розроблення вкрай необхідної країні програми розвитку вітчизняного книговидання. У 2015 році Уряд, схваливши Концепцію вітчизняного книговидання, відмовився від розроблення державної програми.

Законодавча база у сфері видавничої справи у цілому внормована. Проте, **частина нормативно-правових актів не приведена у відповідність із чинним законодавством.** А саме: у зв'язку з втратою чинності з 20.04.2014 Законом України "Про державне замовлення для задоволення пріоритетних державних потреб", який установлював базові положення щодо формування та затвердження обсягів державного замовлення, унеможливлено належне застосування положень як статті 26¹ Закону України "Про видавничу справу", так і статті 5 Закону України "Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні".

Відповідно до Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення системи державного управління у книговидавничій сфері" з 25.02.2016 державним замовником на випуск книговидавничої продукції визначено Український інститут книги. Проте, **станом на 30.06.2016 Український інститут книги не створений, а кінцевого терміну його створення законодавчо не визначено.**

Таким чином, **питання державного замовлення на видання книжкової продукції потребує комплексного нормативно-правового урегулювання шляхом внесення відповідних узгоджених змін до згаданих законів.**

Держкомтелерадіо при реалізації договірної політики не забезпечив повною мірою наданих йому повноважень щодо захисту майнових прав держави. У результаті, укладені між Держкомтелерадіо та видавництвами у 2014-2015 роках договори не передбачали подальших прав держави на здійснення додаткового друку видань, випущених на замовлення Держкомтелерадіо попередніх років. У разі виникнення такої потреби, держава вимушена буде повторно спрямовувати кошти державного бюджету на його створення у повному обсязі.

За відсутності належного контролю з боку Держкомтелерадіо за виконанням умов договорів, у 2015 році, у порушення вимог пунктів 5 і 6 Державних санітарних норм і правил "Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей", затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18.01.2007 № 13, трьома видавництвами для виготовлення окремих видань, рекомендованих для дітей середнього шкільного віку, використовувався папір та фарба неналежної якості.

Загалом на випуск книжкової продукції у 2014–2015 роках Держкомтелерадіо з порушенням чинного законодавства використано 398,4 тис. грн, неекономно 98,7 тис. грн, з порушенням умов укладених договорів 1763,2 тис. гривень, а також допущено неефективне управління коштами на суму 1626,1 тис. гривень.

Надається у порядку інформування.

З повагою

Голова

Р. М. Магута